י. קרניאל

מה שאני רואה ושומע בחיפה...

„צחוק טוב"

אותו יום נזדמן לי לשהות שעה קלה במשרדו של ידיד טרוד אשר בחיפה, אגב המתנה הסתכלתי, כדרכי, אל התמונות, התעודות והשלטים אשר על הקירות מסביב ולנגד עיני הופיע שלט קטן ועדין־ועליו־כתוב־בלשון־האנגלית לאמר:

"A good laugh is better than a thousand frowns"

ומשמעותו של זה היא בערך בלשוננו ככה: טוב צחוק טוב מאלף תרעומות. נראה הדבר, שידידי הטרוד המחונן קצת בחוש של הומור קבע את הפסוק הזה לשם „מוטו" או „סיסמה". ואמנם סיסמה טובה היא זו בחיים.

ומה פירושו של זה? — דבר זה נודע לי בדיוק רק אחרי כצאתי אל הרחוב. שם פגשתי בשני בחורים המטיילים יחד. ואף כי הם חברים וידידים, היה אחד מהם „ברוגז" על חברו. ובעידן דריתחא, זרקה מפיו מלה חריפה בלפני השני. דיבור חד ומעליב. ואולם השני צחק „חוק־קל" והפך את זה להלצה. מיד התנצל המעליב והכל עבר בשלום. חשבתי: אילו במקום הצחוק הזה, היה הנעלב זורק על חברו מבט של זעם ורעם ודורש ממנו סליחה ומחילה דוקא — מי יודע אם לא היו מגיעים למלחמת ידים וידים זירחם השם! הצחוק הקל — הוא שהציל את המצב. אכן, זו היתה בזמנו של ידידי הטרוד בתלותו של כתלי משרדו את השלט: „טוב צחוק טוב מאלף תרעומות".

— אלא, שהצחוק צריך להיות „צחוק טוב". לא כל צחוק הוא מהמין הטוב ביותר! בתערוכת ציורים צעירים בירושלים או בתל־אביב ראיתי פעם קבוצה קטנה של תמונות בשם „הצחוק למינהו" ובתוכן, זכור אני, תמונה יפה המראה פה ספור לבלי־חוק וזוג עינים ספשיות, מלמטה היה רשום: „צחוק המטורפים".

במוצ"ש זו עברתי על־יד בית קפה ידוע בהדר הכרמל וראיתי כנינה שני בחורים ובחורה אחת מודרנית, היושבים אל שולחן קטן ומתגלגלים מצחוק עד שדבקה לארץ בטנם... מה אירע? שני הבחורים התחרו בסיפורי הלצות מסמרות ובשמיעו באזני הבחורה בדיחות גסות, עד שהסמיקו פניה יותר מאשר האדם אותם ה„רוז"...

זה לא היה, כמובן, „צחוק טוב"!

ובערב־שבת זו נתקלתי בחבר־ילדים בקצה רחוב סירקין מזרחה, „קונדסים" המדברים ביניהם עברית־מזרחית ומקללים היטב בערבית־חליסית. שלור בנחע פרדע ובמתיאות־בסים יהודי זקן, עני ורצוץ, שהלך, כנראה, לסדר את ה„סדר" אליה שלו, כראוי...

לזה יקרא, כמדומני, צחוק רע, רע בתחלת!

מכתבים למערכת

האם יש לעשות קימוצים במחלקה הסאניטארית של ועד־הדר הכרמל

לכבוד עורך העתון החיפני — „הכרמל" כאן

א. מ. ג.

באחד מגליונות העתון האחרונים, הובאה רשימה על הנעשה בועד הדר־הכרמל ובתוכה — על הקמוצים שנעשו במחלקה הסניטרית. לזאת, הריני בא להמינך לבקר בחצרות וברחובותיה של השכונה בכדי שתוכח עד כמה הלכלוך והזוהמה נפוצה בכל רחוב ומסביב לכל בית וחצר תוכל למצא על־כל בית פחי אשפה מלאים ומסביבם מפוזרים שירי אשפה המפיצים ריח רע המחניק את הסביבה. אלה הן כנראה התוצאות הראשונות של הקמוץ.

אתה, ארוני, בעורך העתון העירוני דומני — מחובתך להתריע ולההריע על ההנהגה המסוכנת לבריאות תושבינו עליך לא להרפות עד ששכונתנו תהיה נקיה כראוי לשמה.

את הקמוצים ההכרחיים ושאין לסגי עם בתקציב הועד, יש לעשותם בסעיפים אחרים ולא על חשבון בריאותנו.

והנני בכל הכבוד

משה אבי־טוב

תשובת ועד הדר הכרמל

לכבוד מערכת „הכרמל", חיפה

נכון הוא שהמצב הסניטרי בשכונתנו היה בלתי משביע רצון בחדשים אוקטובר ונובמבר. אולם ה' אבי־טוב טעה בהטילו את האשמה על ועד הדר הכרמל. לא הקמוצים שהונהגו על ידי הועד גרמו לליקויים בשרות הנקיון. פועלי הועד ממשיכים למלא את המוטל עליהם במסירות ובאמונה, אלא שסבות בלתי תלויות בנו הביאו לידי כך שרבים מתאוננים על המצב. בחודש שעבר פרסמנו הודעה על הסבות האלה ועתה עלינו לחזור על הבאורים:

העיריה מסרה לועד רק לאסוף את האשפה ולסאסא את הרחובות, אבל היא השאירה לעצמה את כל ענין ההובלה וההוצאה של האשפה למשרפות. בחדשים האחרונים באו הפרעות שונות בהובלה, וכיהודה אחרי שנגנבו הפרדות מהמחלקה הסניטרית של העיריה. מפני כך, לא יכלה העיריה לספק את אמצעי ההובלה במדה הדרושה ברור. אישא, שבתנאים אלה לא היה בידינו לפתור את השאלה אפילו אילו היינו מגדילים את מספר פועלינו. פנינו לעיריה בדרישה נמרצת להעמיד לרשות שרות הנקיון בהדר הכרמל את המספר הנחוץ של אוטומובילים ועגלות. אמנם העיריה אשרה באמצעים והמצב בשבועות האחרונים הוטב אולם גם כעת אין העיריה נותנת עדיין את אותם אמצעי הטרנספורט שהיתה נותנת לפני כן. מובן מאליו, שגם כיום איך שרות זה יכול לספק את צרכינו שגדלו בינתים עוד יותר עם רבוי האכלוסין בהדר הכרמל.

אנו מפצירים בדרישותינו כלפי העיריה ומחפשים את הדרכים לפתרון השאלה של ההובלה.

ועד הדר הכרמל

פנת הספורט

לקראת חג החנוכה

כבכל שנה כן גם בשנה זו עורכת אגודת מכבי חיפה נשף חנוכה מסורתי. הנשף יערך בבית המכבי במוצאי שבת ז', כחנוכה 24 לדצמבר 1938.

החלק האמנותי כולל: נאום פתיחה ע"י ד"ר קסטין, טקס הדלקת נרות חנוכה מבוצע ע"י הלהקה הדרמטית שעל יד המכבי הצעיר והזמורת המפתחיות של מכבה"צ שכה נתחבבה על הקהל החיפאי.

בחלק הספורטיבי משתתפות:

א) מחלקת הג'יאו־ג'יצו. מחלקה חדשה באגודה אשר ה' תהיה הופעתה הראשונה ויש לחכות לה בענין רב.

ב) מחלקת הסיוף המונה כמה סייפנים וסייפניות בעלי שם שהשיגו מקומות ראשונים במכביה הראשונה והשניה.

ג) מחלקת הבוקס אשר. בין חבריה אלופי א"י.

ד) קבוצת מתעמלים על מכשירים

ה) קבוצת בנות מתעמלות.

המועצה המורחבת

ביום ד' בשעה שבע בערב תתקים בצריף מכבי הצעיר ישיבה יוצאת מהכלל של המועצה המורחבת. בישיבה זו תמסור ההנהלה דו"ח מפעולותיה, וכן תביא לאשור את תכנית העבודה לקראת השנה החדשה.

עזרת ילדי א"י לילדי ישראל בגרמניה

באספות המחלקות של כל תלמידי בית ספרנו, שבהן ניתן תיאור של הצרות והאסונות העוברות כעת על היהודים בגרמניה מידי שלטון הרמים והרשע וביחוד של סבל הילדים היהודים המתגוללים ביערות וברחובות קריה, שנפרדו בעל כרחם מהוריהם והשלכו כדומן על פני השדה — החלטנו להצטרף לפעולת העזרה וההצלה של הורינו, שהחליטו להתאמץ ולהביא את הילדים לארץ.

פה אחד החלט, להמנע השנה מעריכת נשפים ומגבות בחג החנוכה ולהקדיש את תמורת הנשפים האלה למפעל ההצלה למען ילדי ישראל מגרמניה.

אנו פונים ב.ה אל כל הילדים העברים בחיפה ובארץ ובפרט אל כל תלמידי בתי הספר העברים בארץ, לתת יד למפעל ההצלה, לאסוף תרומות־ילדים ולשלוח אותן, תחת סיסמא „עזרת ילדי ארץ ישראל — לילדי ישראל מגרמניה" לתעודות המקומיות ע"י ועדי הקהלות והעיריות, המטפלות בהבאת הילדים מגרמניה.

חובה קדושה היא לנו — לעזור לאחינו הקטנים, להביאם ארצה ולשתפם בגורלנו.

ילדים עברים! עזרו להביא את ילדי ישראל מגרמניה.

הצילו והם מן התופת! עשו למען תינוקות של בית רבן.

ט' כסלו תרצ"ט

תלמידי המכינות והמחלקות בגמנסיה מלצ"ם (בית־ספר למסחר) חיפה

ועידת קרן היסוד

הועד הארצי לקרן היסוד החליט לכנס את הועידה הארצית השמינית ביום א', ב' טבת, 2512.

חברי הגולה הסוכנות ירצו על הבעיות העומדות על הפרק בתנועה ובישוב.

ועידת קרן היסוד תשמש גם הפעם עפ"י תכנה, היקפה וצורתה קונגרס ישובי בזו"ל, במה כללית למחשבה הציונית המלוכד מסביב למפעל הבנין והתקומה.

כינוס הקרן קיימת
בהשתתפות מ. אוסישקין

ביום ט"ו כסלו ש. ז. (8.12.38), בשעה 8.30 בערב יתקיים בתל־אביב באולם מוגרבי.

כנוס ישובי למען גאולת הקרקע. להארת תכנית עבודתה של הקהק"ל ותפקידיה הקרובים, בהשתתפותו של נשיא הקהק"ל מ. אוסישקין.

מן הכנוס הזה תצא הקריאה לישוב בארץ, ועל ידו ליהדות בתפוצות, על חובתו לגאולת הקרקע בתקופת הבינים של המעלכה היסטורית במלחמת תקומתנו ולנוכח המציאות הפוליטית החדשה במפגיע את הרחבת בסיסנו הקרקעי בזמן הקרוב.

יום הסרט
לפדיון שבויי אוסטריה

יום הסרט למען „פדיון שבויי אוסטריה" שנערך אתמול בחיפה, עבר בתוך ערנות והצלחה רבה. אמש נמצאו בעיר כ־30.000 „סלאים" וסרטים. היום הוזמנו ע"י „ההתחרות" כ־10,000 סלאים נוספים. חלק מהקופסאות שנפתחו הבוקר במשרדי הקהק"ל בחיפה העלה סכום של 85 לירות.

בגליל
(הסוף מעמוד 2)

באולה — נצנץ והבהב שביב־אור ממרחקים, האיר הפרוז'קטור. שרונה הודיעה על קומה, שרונה שלחה את מבטי ברכתיה לישוב העברי הדל בסביבתה מתושבי שרונה הסירו הלוט מעל פניה וגילתה מחדש. שירת המתישכים בקעה את הדממה, דומית המות ששררה בגליל. מועקה כבדה נגולה מעל אנשי הגליל, שהרגישו את עצמם עזובים ובודדים, כמתו בית עזוב בשרונה. הבית הבודד בשרונה סימל את אנשי הגליל. ועכשיו בלילות חושך עת כל אדמה חרישית מצריכה אוזן קשבת, ואתה עוד רומם ומגשש: מאין תבוא הרעה ברגעים אלו מורשות הרבה עינים ומתפשות את הכוכב החדש שהופיע בשמי הגליל.

אברהם סופר

בקור במשרדי ועד הקהילה

אתמול ביקר במשרדי ועד הקהלה הד"ר פרידיונג, רופא ילדים חוקר ופסיכולוג מפורסם, וחבר קהלת וינה לשעבר במשך שנים רבות.

האורח בא ארצה לפני כחדשיים והוא מקדיש את עתותיו לשם חקירת בעית החנוך בארץ ביחוד בקיבוצים. בשאלות אלו חבר כמה חבורים חשובים.

הוא נתקבל ע"י ראשי המחלקות שנתנו לו את כל האינפורמציה על הרכב המוסד חלוקת הפעולות וההיקף הכספי.

האורח בא ארצה ע"מ להשתקע.

לתשומת לב

תושבי הנקודות הסמוכות לחיפה, הפונים לועד המקומי של הקה"ל בחיפה בדבר קבלת אשור לשם הגשת בקשה ללשכת העליה, צריכים להביא אתם מכתב מאת ביכ הקהקי"ל במקומם שתרומותיהם להקהקי"ל מסודרות. בלי המכתב הזה לא יקבלו את האשור המבוקש.

תושבי חיפה, העמק, השומרון והגליל

קוראים

את עתון הערב

הכרמל

[illegible]

נוימרק

רחוב הרצל [illegible]

בתשובה על השאלה מערב שבת ו' 25.11, 75 אחוז מהקוראים שלנו מדיעים שהשען והאופטיקאי בחיפה הכי טוב וישר זה:

קירמאיר רח' הרצל 46

מחיפה לתל־אביב

סע 2355 טלפון

אך ורק במכוניות

„עתיד"

הערב ברדיו

7.30	שיחה לחקלאים יהודים (הוראות החקלאות בכיתים והעבודה בגינת ביתית)
7.45	חדשות בעברית
8.00	נגינת ביתים
8.05	קרל צימק — ד"ר א. פירשטיין
8.30	שירי ילדים א. גולדשטיין ואנסב
8.45	עברית למתחילים — ד"ר פ. יסיפון
9.00	פרפראות
9.15	חדשות באנגלית
9.30	יחסים בינלאומיים — ג. ליכטהיים
9.45	פרקי זמרה

הכרמל עתון לפרסום

לאן נלך הערב?

ארמון 6.15—8.15

לגיון המאה השחורה

BLACK LEGION

בהצגות יום: 1. נסיכת הג'ונגל 2. סקנדל בוינה

אורה 6.15 — 8.15

כוכב הצפון

ידיעות. שירת, הנצת אשירה

שער ששרי ערך

בורסה ניו־יורק

	3-12	2-12
אמריק. טלפון	148	148
אנאקונדה קופר	33	32¾
בטלהם סטיל	69½	70
קרייזלר	87½	78¼
קונסולידייטד אדיסון	29½	29½
ג'נרל אלקטריק	41½	41
ג'נרל מוטורס	48	48½
אינטרנשונל ניקל	52½	52½
א. ס. סטיל	62	62½
[illegible]	50½	50½

נמסר ע"י

בנק הופנונג בע"מ

בורסה אמסטרדם

	1-12	30-11
נפט רויאל דוטש	325½	328½
פיליפס	226	228½
התאחדות ספנות אמסטרדם	474½	477½
אניליו	144½	147
אמסטרדם גומי	229	229½
אמריקן אנקה	27½	27½

נמסר ע"י

הולנד בנק אוניון, חיפה

מתקבלת החתימה

לעתון הערב היהודי בחיפה ובמחוז הצפון

הכרמל

דמי החתימה 100 מא"י לחודש